

Forsker Svein Mossige: - Velger bort overgrepssaker

At det har foregått seksuelle overgrep mot barn er ofte så vanskelig å bevise at barnevernet henlegger saken.

OVERGREPENE I ALVDAL

Tekst: Line Brustad
lbr@dagbladet.no

Det hevder forsker Svein Mossige, dagen før det som er dommens dag i Nord-Østerdal tingrett. Fem personer har stått tiltalt for å ha forgrepet seg eller medvirket til seksuelle overgrep mot fire barn. I løpet av den fire uker lange rettssaken har det blitt kjent at Alvdal kommune allerede i 2001 mottok den første bekymringsmeldinga der ordet overgrep ble nevnt. Likevel tok det sju år og et bildebevis sendt av en av overgriperne selv til, før kommunen reagerte.

Velger bort sakene

At barnevernet henlegger slike bekymringsmeldinger uten å undersøke dem grundig nok, er ikke uvanlig. Det mener psykolog og førsteamanuensis Svein Mossige, som forsker på overgrep mot barn ved Universitetet i Oslo.

- Å bevise at barn har blitt utsatt for overgrep er svært vanskelig. Derfor velger barnevernet saken bort om de kan. Overgrepssaken i Alvdal er et godt eksempel på denne praksisen, sier han til Dagbladet.

Prosessen med å bevise at overgrepene har skjedd er nemlig så omfattende, at om barnevernet har mulighet til det, fokuserer de heller på andre problemer i familien, hevder Mossige.

- Om det kommer inn bekymringsmeldinger til barnevernet om at barn lever under forhold der de utsettes for overgrep og at foreldrene deres ruser seg, er sannsynligheten stor for at barnevernet oppgir rus som familiens problem. Barnevernet tenker at påstandene om overgrep vil bli for vanskelige å bevise, og at i en eventuell rettssak vil saken bli henlagt uansett, sier han.

Uklare prosedyrer

I ytterste konsekvens betyr dette at overgrepene mot barna kan

FØLG SAKEN

Overgrepssaken i Alvdal

- To kvinner og tre menn er tiltalt for overgrep mot to søskenpar fra høsten 2003 til 2007 i Alvdal i Hedmark.
- De tiltalte erklærte ikke skyldig i de mest alvorlige anklagene da rettssaken startet i Nord-Østerdal tingrett.
- Moren (46) til to av ofrene erkjenner ett overgrep mot sin egen sønn. Hun hevder at problemene i huset startet da stefaren (64) flyttet inn høsten 2003.
- 64-åringen hevder han havnet midt opp i et overgrepsmiljø som startet lenge før han kom inn i bildet.
- Foreldreparet (46) nekter enhver befatning med saken. Nabo (63) erkjenner skyld etter tiltalen mot ham.
- I dag faller dommen i saken.

fortsette, mener Mossige.

- Det er veldig alvorlig. Det kan hende at barnevernet tror det har foregått overgrep, men at de likevel henlegger saken. En slik henleggelse kan igjen medføre at også andre rundt barna velger å ignorere hva som faktisk foregår eller har foregått, sier han.

Mossige understreker at det er stor forskjell i denne praksisen mellom de forskjellige kommunale barnevernene i landet. Noen barnevern henlegger mange bekymringsmeldinger, andre går nøye igjennom hver eneste en, påpeker han.

- Her finnes det ingen klare prosedyrer for hvordan barnevernet skal handle. Slike vurderinger er som regel person- eller kulturavhengige. Det er generelt ingen mangel på nok saker i barnevernet, og også dette kan medføre at det henlegges saker som burde vært fulgt opp, sier han.

Men det er barna som sitter igjen med det store tapet.

Klandrer seg selv

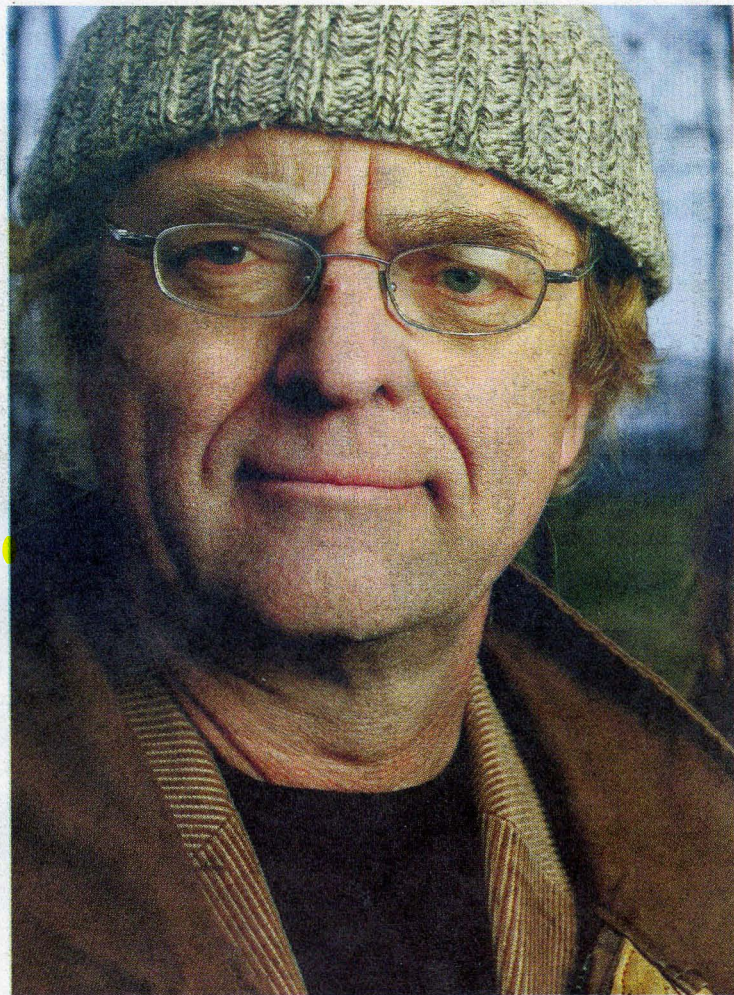
- Når barn forteller om overgrep og opplever at de ikke blir trodd eller tatt på alvor, kan barnet i verste fall få det for seg at «da skjer det vel ikke noe heller», eller «det er tydeligvis ikke noe å snakke om». Barnet kan tenke at det er dem selv det er noe galt med, eller at de har diktet opp eller funnet på historien. Ungene kan altså ut-

settes for grove overgrep, men tenker at det ikke skjer i og med at ingen tror dem.

Henriette Gladsø Holmen i Landsforeningen for seksuelt misbrukete, Blålys, mener Alvdal kommune skal ha ros for sin håndtering av overgrepssaken.

- Jeg tenker ikke at barnevernet har gjort det riktige i å ikke ta tak i saken tidligere. Men de tar svikene på sin kappe nå.

- Jeg tror ikke Alvdal føler så mye skam, eller ønsker å dysse ned saken. Jeg tror de ser at de har landets øyne rettet mot seg, og at de kan bli foregangskommune innenfor seksuelle overgrep. De er nødt til å ta saken på alvor, og gjør det, sier hun.

FORSKER: Svein Mossige mener at barnevernet i mange saker henlegger bekymringsmeldinger om at det skal ha foregått overgrep mot barn.
Foto: Jørn H. Moen